

Ny mulighet til å begrense helsepersonells autorisasjon

Statens helsetilsyn kan nå begrense helsepersonells autorisasjon uten at vilkårene for å tilbakekalle autorisasjonen deres er oppfylt. Denne lovendringen kom i mai 2008. Statens helsetilsyn har med dette fått ytterligere et virkemiddel for å ivareta pasientenes sikkerhet.

Statens helsetilsyn kan i alvorlige tilsynssaker begrense helsepersonells autorisasjon. Det betyr at helsepersonell fortsatt kan arbeide som, og kalle seg, helsepersonell, men det legges begrensninger på hvilke funksjoner de kan ha eller oppgaver de kan utføre. De må også gjerne ha spesiell oppfølging fra arbeidsgiver.

Tidligere var det bare mulig å begrense autorisasjonen til et helsepersonell dersom vilkårene for å tilbakekalle den

var oppfylt. I en del saker ble dette opplevd som lite hensiktsmessig. Lovendringen gir mulighet til å begrense autorisasjonen til å gjelde utøvelse av en bestemt virksomhet og på bestemte vilkår. Dette kan skje når advarsel ikke fremstår som tilstrekkelig, samtidig som saken ikke er så alvorlig at tilbakekall av autorisasjonen er aktuelt.

Bakgrunnen for bestemmelsen er erkjennelsen av at det forekommer tilsynssaker hvor det ikke er grunnlag for å tilbakekalle et helsepersonells autorisasjon, men hvor Statens helsetilsyn mener at en advarsel er en for mild og lite egnet reaksjon for å ivareta pasientenes sikkerhet, som er lovens formål med slike reaksjoner.

Meningen med lovbestemmelsen er å fange opp helt spesielle saker hvor tilsynsmyndighetene tidligere ikke har hatt tilstrekkelige virkemidler. Bestemmelsen er aktuell når det er grunn til å tro at helsepersonellet ikke er egnet til å utøve sitt yrke uten slike begrensninger. I et slikt tilfelle vil hensynet til både pasientsikkerheten og helsepersonellet ivaretas på samme tid. Et eksempel er hvis tilsynet avdekker at en lege har mangelfull faglig kompetanse, men ikke i en så alvorlig grad at legen generelt må anses uegnet til å utøve sin virksomhet. Med hjemmel i den nye bestemmelsen kan tilsynet nå stille vilkår om at legen for eksempel må arbeide i en underordnet stilling, følge undervisning for å heve sin kompetanse, motta særskilt veiledning osv.

Statens helsetilsyn har i 2010 begrenset autorisasjonen til helsepersonell med hjemmel i denne bestemmelsen, § 59 a i ni saker.

Tre eksempler illustrerer bruken av bestemmelsen

I en sak fant vi at en hjelpepleier etter en rekke uheldige episoder og ufor- svarlig virksomhet ikke var kvalifisert til å utøve virksomhet innen psykisk helsevern. Det var ikke grunnlag for å tilbakekalle hjelpepleierens autorisasjon, men vilkårene for å gi en advarsel var oppfylt. Ut fra opplysninger om at hjelpepleieren ikke hadde latt seg veilede og korrigere av arbeidsgiver, var vi i tvil om hjelpepleieren ville la seg korrigere av en advarsel. Vi kom derfor frem til at advarsel ikke ville være en tilstrekkelig reaksjon for å stanse videre ufor- svarlig virksomhet, og begrenset hjelpepleierens autorisasjon slik at vedkommende ikke lenger kunne arbeide innenfor den delen av helsetjenesten der det var avdekket manglende kunnskaper og innsikt.

I en annen sak fant vi at en lege på grunn av fysisk svekkelse ikke ville være i stand til å etterleve alle kravene som stilles til forsvarlig legevirk- somhet dersom han arbeidet heltid. Ut fra hensynet til forsvarlighet i helsetjenesten, fikk han derfor begrenset autorisasjon slik at han kunne arbeide som lege i inntil 60 prosent stilling.

I en tredje sak fikk en hjelpepleier søkelyset mot seg etter at tre arbeidsgivere meldte om uregelmessigheter knyttet til legemiddelhåndtering. Ut fra opplysningene i saken var det naturlig å mistenke tyveri og misbruk av vanedannende legemidler. Statens helsetilsyn fant ikke dette tilstrekkelig sannsynliggjort, men mente likevel at det var grunnlag for bekymring med hensyn til hjelpepleierens forhold til vanedannende legemidler. Hennes autorisasjon ble derfor begrenset slik at hun ikke skulle håndtere legemidler. I tillegg ble hun pålagt å rusmiddel- teste seg.

